

ВИКОРИСТАННЯ АВТЕНТИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОГО ПИСЕМНОГО МОВЛЕННЯ

USING AUTHENTIC MATERIALS IN TEACHING ENGLISH WRITING

Стаття присвячена одній з актуальних проблем навчання англійського писемного мовлення учнів старшої школи у процесі використання автентичних матеріалів. Актуальність наукової розвідки обумовлена недостатнім рівнем розвитку писемного мовлення сучасних школярів в умовах дистанційного навчання. Підкреслено, що використання автентичних матеріалів сприятиме забезпеченню реалізації комунікативного підходу у навчанні іноземної мови. На основі аналізу праць учених (Г. І. Вороніна, К. С. Кричевська, Н. І. Політикін та ін.) розглянуто класифікацію означених матеріалів залежно від їх використання в тій чи іншій галузі; розкрито цінність автентичних текстів у лінгвістичному, соціокультурному та психологічному аспектах. Акцентовано на значущості автентичних текстів, преси та мережі Інтернет у процесі навчання учнів старшої школи письменого мовлення, а саме: розширення їхнього кругозору щодо реалії життя та побуту країни, мова якої вивчається; ознайомлення школярів із різними варіантами англійської мови тощо. В умовах дистанційного навчання актуалізовано соціокультурний, комунікативний, мовний і мовленнєвий потенціал автентичних матеріалів, поданих у вигляді аудіо-, відео- та візуальних посібників, що здатні створити атмосферу зовнішнього світу, стимулювати ефективну комунікативну діяльність і дискусію на уроці. Доведено значущість новітніх інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі, зокрема навчальних комп'ютерних програм, електронних підручників, мультимедійних курсів тощо, які мають широкі можливості для інтенсифікації і вдосконалення процесу вивчення іноземної мови та підвищення його ефективності у старшій школі. Доведено, що дистанційні освітні технології у процесі навчання англійського писемного мовлення забезпечуватимуть упровадження нових форм індивідуальної, парної і групової роботи, сприятимуть підвищенню ролі письмових форм комунікації на основі міжкультурного діалогу.

Ключові слова: навчання англійського писемного мовлення учнів старшої школи, автентичні матеріали, комунікативна компетентність, дистанційна освіта,

новітні інформаційно-комунікаційні технології у навчальному процесі.

The article is devoted to one of the current issues of teaching English writing to high school students by using authentic materials.

The relevance of the study is determined by the insufficient level of development of modern schoolchildren's writing skills during distance learning.

It is emphasized that using authentic materials can provide implement the communicative approach in foreign language teaching.

Drawing on analysis of the scientists' works (H. I. Voronina, K. S. Krychevska, N. I. Politykina, etc.) it is described the classification of the materials depending on their use in some fields and it is revealed the value of authentic texts in linguistic, sociocultural and psychological aspects.

Emphasis is placed on the significance of authentic texts, the press, and the Internet in teaching high school students written communication, i.e. broadening their outlook according to the life realities and customs in the country whose language is studied; introducing students to different variants of the English language, etc.

During distance learning, it is actualized the socio-cultural, communicative, language and speech potential of authentic materials in the form of audio, video and visual aids. They create an atmosphere of the outside world, and stimulate effective communicative activity and discussion in class.

The significance of the latest information and communication technologies in the educational process has been proven, in particular educational computer programs, electronic textbooks, multimedia courses, etc. They have wide possibilities for intensifying and improving the process of teaching a foreign language and increasing effectiveness in high school.

The results indicate that distance educational technologies in teaching English writing provide the implementation of new forms of individual, pair and group work, increasing the role of written forms of communication based on intercultural dialogue.

Key words: teaching English writing to high school students, authentic materials, communicative competence, distance education, the latest information and communication technologies in the educational process.

УДК 37.016:811.111-027.577
DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2022/50.1.13>

Гоголь Н.В.,
докт. пед. наук,
доцент кафедри української мови,
літератури та методики навчання
Глухівського національного
педагогічного університету
імені Олександра Довженка

Постановка проблеми у загальному вигляді. У сучасних умовах навчання англійська мова розглядається як засіб спілкування і залучення до культури іншого народу. Відповідно до Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти (2011 р., зі змінами 2020 р.) метою вивчення іноземної мови є формування

у учнів комунікативної компетентності з урахуванням комунікативних умінь, сформованих на основі мовних знань і навичок, оволодіння уміннями та навичками спілкуватися в усній і письмовій формі з урахуванням мотивів, цілей та соціальних норм мовленнєвої поведінки у типових сферах і ситуаціях [2].

У програмах з іноземних мов для середніх загальноосвітніх закладів писемне мовлення, письмо (в широкому значенні цього терміну) визнається основним видом мовленнєвої діяльності поряд з аудіюванням, говорінням і читанням. Відповідно до програмних вимог випускники старшої загальноосвітньої школи повинні володіти іншомовною комунікативною компетентністю в усній і писемній формах, у визначених програмами тематичних межах [7, с. 12]. Учні повинні вміти коректно оформлювати письмові висловлювання офіційно-ділового, наукового, публіцистичного і побутово-розмовного стилю; здійснювати писемну та онлайн взаємодію тощо.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Останніми роками проблема необхідності культуропропрямованого оволодіння іноземними мовами привертає увагу вітчизняних і зарубіжних учених-педагогів, методистів. Проблему застосування автентичних текстів у процесі формування в учнів іншомовної комунікативної компетентності розглядали Г. І. Вороніна, О. О. Коломінова, О. В. Носович, Р. П. Мильруд, В. Г. Редько, С. В. Роман та ін. Так, у вітчизняній (В. Н. Бачеринова, Є. М. Верещагін, Г. І. Вороніна, К. В. Дембновецька, К. С. Кричевська, В. Г. Костомаров, М. В. Ляховицький, М. І. Мятава, С. Ю. Ніколаєва, Н. І. Політикін, та ін.) та зарубіжній (Marie E. Barker, S. Basset, J. Brewster, A. Write) методичній літературі зазначається, що автентичні літературні твори можуть бути використані в якості оригінального типу навчальних матеріалів. Учені одностайні в тому, що застосування автентичних матеріалів дозволить реалізувати комунікативну, освітню й розвиваючу мету навчання іноземної мови, сприятиме встановленню позитивних взаємовідносин між іноземними мовами і тим, хто їх вивчає; слугуватиме сильним мотиваційним фактором як у письмовій, так і в усній формі.

Так, Т. М. Кравченко та А. М. Габовда переконали, що автентичні матеріали сприяють успішному формуванню комунікативної компетентності, оскільки серед переваг дослідниці виділяють часте ілюстрування більш повних матеріалів та зменшення часу на їх пояснення, використання означених матеріалів задля концентрації уваги учнів на уроці та розвитку у них асоціативної мовної пам'яті тощо [3, с. 103]. Проте проблема відбору автентичних матеріалів, які використовуються у навчанні іноземних мов, викликає багато розбіжностей.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Актуальність обраної проблеми дослідження зумовлюється недостатнім рівнем розвитку писемного мовлення сучасних школярів в умовах дистанційного навчання. Причиною цього є те, що, насамперед, не закладається міцна основа графічних та орфографічних

навичок, не формуються навички техніки письма. Однією з причин цього може бути і недостатня кількість вправ для кожного з етапів навчання писемного мовлення у підручниках, навчальних посібниках, які використовуються в школах.

У процесі аналізу сучасної вітчизняної та зарубіжної методичної літератури з питань навчання писемного мовлення учнів старших класів загальноосвітньої школи та на основі узагальнення досвіду вивчення цієї проблеми нами була зроблена спроба визначити ефективні засоби навчання писемного мовлення старшокласників в умовах дистанційного навчання. Автентичні матеріали відображують специфіку побуту, менталітету нації, розкривають усі важливі компоненти іншомовної культури. Проте аналіз стану проблеми показав, що нині у методиці навчання іноземної мови недостатньо наукових і навчально-методичних досліджень, присвячених проблемі використання автентичних матеріалів у процесі навчання учнів старших класів англійського писемного мовлення.

Мета дослідження полягає у теоретичному обґрунтуванні засобів навчання старшокласників англійського писемного мовлення з використанням автентичних матеріалів.

Виклад основного матеріалу. На сучасному етапі вивчення іноземної мови неможливе без використання автентичних (оригінальних) матеріалів, які дають можливість дізнатися про особливості культури, традицій тієї чи іншої країни. Вчителі у своїй практичній діяльності застосовують різноманітні методи, щоб максимально ефективно забезпечити процес вивчення іноземної мови.

Основною метою навчання іноземної мови є формування в учнів комунікативної компетентності, розвиток умінь використовувати іноземну мову як інструмент у діалозі культур і цивілізацій сучасного світу. Комунікативно зорієнтоване викладання мов має на меті не тільки дати учням практичні знання граматики та лексики мови, що вивчається, але також розвинути в них розуміння того, як відповідна мова використовується для спілкування. Країнознавчі матеріали є автентичними матеріалами, які відіграють важливу роль у формуванні всіх видів мовленнєвої діяльності. Країнознавчі матеріали покликані забезпечити засвоєння учнями реалій іншої країни, її культури, розширити загальний кругозір школярів, що підвищить їхній інтерес до англійської мови і сформує стійку мотивацію до її вивчення. Використання автентичних матеріалів повною мірою допомагає здійснити мету комунікативного підходу навчання.

Варто відмітити, що за останні роки дедалі більше уваги приділяється проблемі автентичності в методиці навчання іноземних мов. Проте саме поняття автентичних матеріалів є досить новим у методиці навчання іноземної мови. Слово

authentic означає автентичний і у тлумачному словнику трактується як таке, що відповідає оригіналові, тобто справжній, дійсний, що виходить з першоджерела. Authentic materials (автентичні матеріали) – це матеріали, зміст яких відображає реальну мову носіїв або компетентних користувачів мови, і які використовуються у повсякденному житті країн, мови яких вивчаються [9].

Автентичним вважається текст, що не був призначений для навчальних цілей. Про це пишуть чимало авторів у США та Великобританії, а саме: С. Уоллес (Wolles C.), К. Морроу (Morrov K.), Л. Лієр (Lier L.) та інші. На думку J. Harmer, автентичним традиційно прийнято вважати текст, який не був спочатку пристосований для навчальних цілей, текст, написаний для носіїв мови носіями цієї мови [10]. Ми поділяємо думку вчених і під означеними поняттями розуміємо матеріали, створені носіями мови для носіїв мови у не навчальних цілях.

Основним засобом навчання мови є мовне середовище, проте інші засоби є допоміжними, їх призначення – створення більш-менш яскраво вираженої ілюзії залучення учнів до природного мовного середовища. Саме автентичні тексти створюють ілюзію прилучення до природного мовного середовища, що є головним фактором в успішному оволодінні іноземної мови.

Дослідниця К. С. Кричевська визначає автентичним справжні літературні, фольклорні, образотворчі, музичні твори і предмети реальної дійсності, такі як одяг, меблі, посуд та їх ілюстративні зображення, а також вона виділяє матеріали повсякденного і побутового життя в самостійну групу прагматичних матеріалів (оголошення, анкети-опитувальники, вивіски, етикетки, меню та рахунки, карти, рекламні проспекти з туризму, відпочинку, товари, робочі вакансії тощо), які за доступністю та побутовим характером застосування є досить значущими для створення ілюзії прилучення до середовища проживання носіїв мови, і вважає, що їх роль на порядок вище автентичних текстів з підручника, хоча вони можуть поступатися за обсягом [4, с. 23–25].

Також до наукового обігу введено поняття «прагматичні матеріали», до яких відносять аудіо – та аудіовізуальні матеріали, такі як інформаційні радіо- і телепрограми, зведення новин, прогноз погоди, інформаційні оголошення по радіо в аеропортах і на залізничних вокзалах. В умовах дистанційного навчання використання подібних матеріалів вважається методистам вкрай важливим, оскільки вони є зразком сучасної іноземної мови і створюють ілюзію участі в повсякденному житті країни, що служить додатковим стимулом для підвищення мотивації учнів.

На переконання К. С. Кричевської, в методиці існує наступна класифікація прагматичних матеріалів залежно від їх використання в тій чи

іншій галузі: 1) навчально-професійна сфера спілкування; 2) соціально-культурне середовище спілкування; 3) побутова сфера спілкування; 4) торгово-комерційна сфера спілкування; 5) сімейно-побутова сфера спілкування; 6) спортивно-оздоровча сфера спілкування [4, с. 13–17], до яких відносяться рекламні проекти різних навчальних центрів, програми заходів, запрошення на концерти, предмети побуту, рекламні проекти різних товарів, оздоровчих центрів, бланки вітальних листівок тощо. Проте використання таких матеріалів не повинно перенасичувати урок, а застосовуватися відповідно до виучуваної теми та з урахуванням рівня сприйняття їх учнями.

Наведена вище класифікація, на нашу думку, багато в чому ідентична визначенню автентичних матеріалів, яке запропонувала Г. І. Вороніна. Вчена розглядає автентичні тексти як такі, що запозичені з комунікативної практики носіїв мови та виділяє два види автентичних текстів, представлених різними жанровими формами, а саме: функціональні, що виконують інструктивну, пояснювальну, рекламу або попереджувальну функцію (показники, дорожні знаки, вивіски, схеми, діаграми, малюнки, театральні програмки тощо), та інформативні, що виконують інформаційну функцію і містять постійно оновлювані відомості (статті, інтерв'ю, опитування думок, листи читачів у друковані видання, актуальна сенсаційна інформація, оголошення, роз'яснення до статистики, графіки, реклами, коментар, репортаж та ін.) [1, с. 23–25].

Вітчизняні методисти (К. С. Кричевська, Т. М. Кравченко, О. С. Любченко, А. Г. Неділько, Н. І. Політикіна та ін.) вважають автентичними матеріалами такі матеріали, які носії мови продукують для носіїв мови, тобто це власне оригінальні тексти, які створені для реальних умов.

Цінність автентичних текстів у навчанні спілкування обумовлена їх структурними особливостями у різних аспектах, а саме:

1. У лінгвістичному аспекті автентичні тексти характеризуються своєрідністю лексики, що характеризується використанням займенників, часток, вигуків, слів з емоційним забарвленням, словосполучень, розрахованих на виникнення асоціативних зв'язків, фразеологізмів, модних слів; і своєрідністю синтаксису, що передбачає стислість і нерозгорнутість речень, фрагментарність, наявність структурно-залежних речень, використаних самостійно. У цьому аспекті можливим є недомовленість, обрив розпочатого речення, перевага простих речень тощо.

2. Соціокультурний аспект автентичних матеріалів реалізується через словниковий запас, в який входять найбільш комунікативно-значущі лексичні одиниці, поширені в типових ситуаціях спілкування, оцінна лексика для висловлення

свої думки, розмовних кліше, а також слів з національно-культурним компонентом. До них відноситься фонова та безеквівалентна лексика, а також реалії, пов'язані з відпочинком, дозвіллям, повсякденним життям, які дозволяють учням проникнути в іншу національну культуру, оволодіти повсякденною лексикою носія мови.

3. У психологічному аспекті в автентичних текстах знаходить своє вираження діяльнісна структура говоріння. Текст виступає, з одного боку, як продукт говоріння і є способом мовного впливу на читача, з іншого боку, він виступає як об'єкт смислової обробки і створює необхідний зміст і комунікативну базу для розвитку говоріння.

Автентичний текст має комунікативну цілісність, завдяки якій відповідає пізнавальним і емоційним запитам учнів, активізує їхню розумову діяльність. Аналіз англійських навчально-методичних комплексів "Solutions", "Enterprise", "English Plus", "Laser", журналів, газет, буклетів дозволив поділити автентичні матеріали, що можуть бути використаними на заняттях, за сферами спілкування на такі: навчально-професійні, соціально-культурні, побутові, торгово-комерційні, спортивно-оздоровчі. Функціонально-цільове призначення таких матеріалів може бути різним. Вони використовуються для здобуття, отримання країнознавчих знань, наприклад, учитель демонструє автентичні матеріали, повідомляє інформацію, доповнює зміст підручника, або учні самостійно «здобувають» інформацію з автентичних матеріалів, а потім презентують свій варіант, слухають доповнення інших, працюють над систематизацією отриманої інформації тощо.

Складання вдалих автентичних завдань є не менш важливим у процесі навчання. Authentic tasks (реальні завдання) – завдання, мета яких реагувати на усні або письмові матеріали, так, як це відбувається в реальних ситуаціях спілкування [11]. Це можуть бути завдання з різноманітними «життєвими цілями», які вчать читати або слухати, розуміти, про що йдеться у тексті, знайти конкретну інформацію, розібратися з певною проблемою. Вправи для навчання писемного мовлення мають моделювати реальні ситуації спілкування і відображати різні ролі, які ми виконуємо у житті.

Говорячи про матеріали мовою оригіналу слід згадати автентичні тексти, пресу та Інтернет. Оригінальні тексти вирізняються низкою особливостей, які можуть і повинні бути використані як основа для розвитку експресивного писемного мовлення. Важливу роль відіграють змістові аспекти тексту, а саме: культурологічна чи інформаційна автентичність, які характеризуються тим, що ознайомлюють учнів з певними культурними особливостями країн.

Одним із видів автентичних матеріалів є періодична преса, що традиційно є одним з основних

засобів у системі масової інформації. Так, матеріали періодичної преси містять факти, їх оцінку, характеристику процесів і тенденцій розвитку сучасної дійсності. У них представлено думку з найважливіших політичних і суспільних проблем, подано читачеві повну інформаційну картину світу.

Вважаємо, що використання матеріалів періодичної преси сприяє підвищенню рівня знань учнів, оскільки вони ознайомлюються з її структурними й тематичними особливостями, видами та функціями в політичному, соціальному й культурному житті суспільства; поглибленню знань про історію, державний устрій, освіту, стиль життя народу країни, мова якого вивчається; розширенню кругозору щодо реалій життя та побуту країни, мова якої вивчається, через знайомство з подіями, що мають особливе значення для носіїв мови; ознайомленню школярів із різними варіантами англійської мови.

Значне місце серед автентичних матеріалів, на переконання О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецької та ін., займають аудіо-, відеопосібники, візуальні посібники [5, с. 146]. Так, аудіопосібник (або фонограми) має переваги над іншими засобами навчання, оскільки дозволяє фіксувати й демонструвати автентичне іншомовне мовлення; подавати «законсервоване мовлення» відповідно до власного методичного задуму (створювати вправи з паузами для імітації і з ключами тощо); контролювати й оцінювати усно мовленнєвий чи письмовий продукт учня тощо.

Доцільність застосування аудіопосібників на уроках іноземної мови полягає у тому, що вони містять різні фонограми, а саме: автентичні аудіотексти різних жанрів і типів для навчання аудіювання усіх видів, а також для використання як джерела соціокультурної інформації та як засобу моделювання ситуацій спілкування; автентичні зразки мовлення для презентації нового мовного і мовленнєвого матеріалу, формування рецептивних мовленнєвих компетентностей та для навчання діалогічного і монологічного говоріння; лабораторні роботи для самостійного виконання на уроці та вдома; аудіодиктанти різних видів; тести для (само)контролю і (само)оцінювання; фрагменти художнього читання, класичні й сучасні музичні твори, вірші, пісні, тощо, які відіграють у навчальному процесі естетичну й релаксуючу функції.

Ефективною щодо підвищення інтересу учнів до вивчення англійської мови є робота з аудіо- і відеопосібниками (або відеофонограми), які є автентичним джерелом для вивчення іноземної мови. Вони представлені художніми і документальними фільмами, відеофільмами та їх фрагментами, відеозаписами телепередач, телешоу, теленовін, мультфільмів тощо, а також спеціальними навчальними фільмами. Аудіо- і відеопосібники виступають засобом для активізації навчальної

і пізнавальної діяльності на уроці, у процесі роботи з якими в учнів включаються в діяльність слуховий та зоровий аналізатори, вони виділяють головне, аналізують, творчо мислять. Варто наголосити, що за допомогою відеофільмів існує можливість створити атмосферу зовнішнього світу, стимулювати ефективну комунікативну діяльність і дискусію. Працюючи з відеофільмами, учні значно підвищують рівень знань з англійської мови, покращують вимову, розвивають навички аудіювання, розширюють світогляд. Переглядаючи та прослуховуючи, школярі намагаються зрозуміти те, що відбувається, про що говорять герої. Описуючи й обговорюючи, вони порівнюють світ героїв з оточуючим нас світом. Пропоновані автентичні зразки старшокласники будуть вдало застосовувати під час здійснення писемного мовлення.

Методисти вважають, що у процесі навчання англійського писемного мовлення найбільш вдалою є така послідовність роботи над відеоматеріалом: ознайомлення учнів з новими лексичними одиницями та складними граматичними явищами; перегляд відеосюжету з метою охоплення загального змісту фрагменту; бесіда за змістом переглянутого (учні ставлять запитання, відповідають на запитання вчителя); повторний перегляд відеосюжету з метою свідомого сприйняття іноземної мови на слух, закріплення одержаної інформації; виконання різноманітних завдань залежно від вікових особливостей та рівня підготовки учнів (це добір або малювання ілюстрацій, складання плану, інсценування епізодів відеосюжету, створення рекламних роликів, виконання проектних програм, обговорення) [6, с. 31–39].

Тож, великий соціокультурний, комунікативний, мовний і мовленнєвий потенціал автентичних відеофонограм робить їх незамінними засобами навчання іноземного спілкування. Водночас обмежуючим фактором для використання документальних фільмів і відеозаписів телепередач є їх актуальність, а тих і інших – дорогі авторські права. Відтак, з причини їх високої собівартості вони є часто основою самостійних відеокурсів (наприклад, "Guten Tag!"; "Family Album" тощо).

До візуальних посібників (або відеограм) належать фото, картинки, малюнки, плакати, ігри, прагматичні країнознавчі матеріали (афіші, квитки, рахунки, реклами тощо) та різноманітний роздатковий матеріал, що складає індивідуальне навчально-методичне портфоліо кожного вчителя. Роль візуальних посібників у повсякденній роботі вчителя дуже велика. Важливе місце на уроці мають візуальні посібники, виготовлені самими учнями на уроках або вдома. Це можуть бути картки з граматичними вправами з ключами для парної роботи; фонетичні, лексичні або граматичні плакати; ігри (доміно, бінго, кросворди, квартети, картонні ігри, ігри-тексти, ігри-малюнки

тощо), стінгазети, малюнки, колажі, схеми, плани, графіки тощо.

У сучасному освітньому середовищі значно зросла роль новітніх інформаційно-комунікаційних технологій у навчальному процесі, зокрема навчальних комп'ютерних програм, електронних підручників, мультимедійних курсів тощо. В умовах дистанційного навчання вони відкривають широкі можливості для інтенсифікації і вдосконалення процесу вивчення іноземної мови та підвищення його ефективності. Це зумовлено наявністю у навчальних комп'ютерних посібниках, що містять автентичний матеріал, нових техніко-дидактичних функцій і можливостей.

Сучасні засоби освітніх дистанційних технологій мають значний мотиваційний потенціал і дозволяють створювати кероване автентичне іншомовне й іншокультурне середовище. Вони сприяють використанню у навчальному процесі реальних ситуацій міжкультурного спілкування (у тому числі і в режимі реального часу) і дозволяють працювати в діалоговому режимі. Доцільність застосування дистанційних освітніх технологій у навчанні іноземної мови полягає у тому, що вони дозволяють інтегрувати й комбінувати різні види навчальної інформації, а саме: слухову і зорову, статичну і динамічну, друковану й ілюстративну, вербальну і невербальну, вербальну друковану і слухову з музичною тощо.

Водночас процес упровадження освітніх дистанційних технологій має здійснюватися відповідно до здібностей і можливостей кожного учня, а також забезпечувати розгалужений зворотний зв'язок з метою управління навчальною роботою учнів, розвитку в них умінь самоконтролю і само-refлексії. З цією метою варто інтегрувати різноманітні довідники, зокрема граматичні і лексичні (друковані й озвучені), забезпечувати швидкий доступ до них завдяки можливостям гіпертексту; використовувати цікаві можливості ігрового навчання тощо. Ведення статистики про результати тестового контролю варто здійснювати за допомогою автоматизованого контролю навчальних досягнень учнів.

Водночас висока собівартість комп'ютерних посібників і програм зумовлює їхнє особливе становище серед інших засобів навчання [5, с. 146]. Як і аудіовізуальні посібники, вони часто розробляються як самостійні комп'ютерні мультимедійні курси (наприклад: Learn to speak English, English for Communication, English Gold, Tell me more, Von Aachen bis Zwickau, Sprachtrainer Deutsch та ін.), або електронні підручники.

Також, існують інші види мультимедійних комп'ютерних посібників на компакт-дисках або незалежно від них: інтерактивні словники; граматичні посібники; фонетичні посібники; книжки для читання; посібники для самостійної роботи тощо.

Позитивною динамікою є те, що великі видавництва створюють в Інтернеті сайти, на яких розміщують додаткові вправи, актуальні тексти, тести тощо, які можна завантажити на власний комп'ютер і працювати з ними в режимі offline, або виконувати інтерактивні вправи чи тести в режимі online.

Сучасні підручники з іноземної мови містять чимало завдань і проєктів з використанням ресурсів Інтернету. Необхідно зазначити, що використання нових інформаційно-комунікаційних технологій на уроках іноземної мови суттєво позначиться на якості навчання писемного мовлення учнів на основі використання автентичних матеріалів. Водночас, взаємодія традиційних (друкованих) засобів навчання із сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями дозволить учителям координувати й синхронізувати застосування «традиційних» і «нових» засобів навчання; зменшити інформуючу, моделюючу і компенсуючу функції (завдяки необмеженому доступу через Інтернет до будь-якої актуальної автентичної інформації і до міжкультурного спілкування), підсилити керуючу (з причини великого обсягу інформації, її складності, неструктурованості і невідповідності для навчальних цілей і т. д.) і розширити навчальну та індивідуалізуючу функції (необхідність навчити самостійно знаходити й користуватися цією інформацією: оцінювати її, порівнювати й відбирати для власних цілей тощо).

Завдяки застосуванню сучасних інформаційно-комунікаційних технологій навчання збільшиться «відкритість» для учнів інокультурного середовища, оскільки за допомогою служб Інтернету самі учні братимуть активну участь у створенні власного навчального й іномовного культурного середовища. Дистанційні освітні технології сприятимуть упровадженню нових форм індивідуальної, парної і групової роботи (міжкультурні Інтернет-проєкти різних видів, взаємонавчання у тандемі, збір матеріалів у мережі для традиційних проєктів і ділових ігор тощо), підвищать роль письмових форм комунікації на основі міжкультурного діалогу (електронна пошта, форуми і чати тощо) [5, с. 147].

Висновок. Отже, використання автентичних матеріалів на заняттях з англійської мови засобами дистанційних освітніх технологій посилює комунікативно-пізнавальну мотивацію учнів, сприяє адекватності мовленнєвої та соціальної поведінки в іномовному середовищі, розширює загальнокультурний кругозір, забезпечує засвоєння реалій іншої культури. На матеріалі автентичних текстів

успішно здійснюється розвиток вмінь писемного мовлення учнів. Вони перетворюються з носіїв академічних знань англійської мови на соціально активних людей, здатних практично використати свої знання і вміння в межах міжособистісного та міжкультурного спілкування.

Перспективу подальшого дослідження вбачаємо в розробці методичних рекомендацій щодо використання автентичних матеріалів у процесі навчання учнів старшої школи писемного мовлення в умовах дистанційного навчання.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Воронина Г. И. Организация работы с аутентичными текстами молодежной прессы в старших классах школ с углубленным изучением немецкого языка. *Иностранные языки в школе*. 1999. № 2. С. 26–29.
2. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-п#Text>
3. Кравченко Т. Використання автентичних матеріалів у процесі формування іноземної компетенції / Т. Кравченко, А. Габовда. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Педагогіка. Соціальна робота. 2012. Вип. 25. С. 101–103.
4. Кричевська К. С. Прагматичні матеріали, що знайомлять учнів із культурою і середовищем проживання жителів країни досліджуваної мови. *Іноземні мови у шкільництві*. 1996. № 1. С. 23–25.
5. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін. / за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.
6. Мятова М. І. Використання відеофільмів при навчанні іноземної мови в середній школі. *Іноземні мови в школі*. 2006. № 4. С. 31–39.
7. Навчальні програми з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов. 10–11 класи. Англійська мова. Німецька мова. Французька мова. Іспанська мова. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-10-11-klas/2018-2019/inozemni-movi-10-11-19.09.2017.pdf>
8. Політикіна Н. І. Використання автентичних матеріалів під час навчання усного мовлення. *Англійська мова та література*. 2007. № 7. С. 7–9.
9. Jackson A. How to prepare your curriculum vitae / A. Jackson, K. Geckels. Chicago : McGraw-Hill, 2003. 160 p.
10. Harmer Jeremy. How to teach english: new edition / J. Harmer. [S. l]: Pearson Education Ltd, 2007. 288 p.
11. Lingvo Online. URL: <http://www.lingvo.ua/uk>